

STATISZTIKA

A nemzeti eljárásrendű közbeszerzési eljárások néhány főbb statisztikai adata 2023 I-III. negyedévében

Varga László, statisztikai elemző, Közbeszerzési Hatóság

DOI: 10.37371/KEP.2023.12.4

Címszavak: közbeszerzés, statisztika, nemzeti eljárásrend, beszerzési tárgy, támogatás, fenntarthatóság

2023 I-III. negyedévében az összes eredményesen zárult közbeszerzési eljárás¹ valamivel több, mint felét (57,1%-át, 3279 db), értékének pedig mindössze 17,2%-át (332,3 Mrd Ft) tették ki a nemzeti eljárásrendű közbeszerzések, amelyek közül európai uniós forrást kb. minden harmadik (37,8%) eljárás tartalmazott, 44,4%-os értékarányt² alkotva a nemzeti eljárásrendű közbeszerzéseken belül. Az ajánlatkérők típusa szerint a legtöbb közbeszerzés a nemzeti eljárásrendben a regionális/helyi szintű ajánlatkérőkhöz tartozott 56,8%-os aránnyal, őket követték a közjogi szervezetek (16,7%) és az egyéb ajánlatkérők (16,7%), amelyek számaránya azonos volt. A közszolgáltatókhoz³ tartozó

eljárások száma 3,8%-os arányt tett ki, nem sokkal megelőzve a központi szintű ajánlatkérőket (3,1%), miközben a legkisebb hányad (2,9%) a támogatott szervezetekhez volt köthető. Értékarány szempontjából szintén a regionális/helyi szintű ajánlatkérők bizonyultak a legjelentősebbnek (62,3%) a nemzeti eljárásrenden belül, jelentősen meghaladva az egyéb ajánlatkérők (13,5%) és a közjogi szervezetek (11,8%) értékarányait is, miközben a támogatott szervezetek (5,4%), a közszolgáltatók (4,6%), és a központi szintű ajánlatkérők (2,4%) által lebonyolított közbeszerzések értékarányai kimondottan alacsonynak bizonyultak a nemzeti eljárásrend esetén (1. táblázat).

1. táblázat: A nemzeti eljárásrendű közbeszerzési eljárások főbb adatai az ajánlatkérők típusa szerint, 2023 I-III. negyedév

Megnevezés	Eljárások száma (db)	Összérték (Mrd Ft)	Eljárások számának aránya (%)	Eljárások értékének aránya (%)
Összesen	3279	332,3	100%	100%
Nyertes kvv-k	2947	300,1	89,9%	90,3%
EU finanszírozás	1239	147,7	37,8%	44,4%
Ajánlatkérő típusa	Eljárások száma (db)	Összérték (Mrd Ft)	Eljárások számának aránya (%)	Eljárások értékének aránya (%)
regionális/helyi szintű	1864	206,9	56,8%	62,3%
közjogi szervezet	548	39,4	16,7%	11,8%
egyéb	546	44,7	16,7%	13,5%
közszolgáltató	125	15,4	3,8%	4,6%
központi szintű	101	7,9	3,1%	2,4%
támogatott szervezet	95	18,0	2,9%	5,4%

Forrás: Közbeszerzési Hatóság

¹ A cikkben szereplő adatok és statisztikai kimutatások az eredményes közbeszerzési eljárásokra vonatkoznak, amelyek nem irányultak keretmegállapodás megkötésére.

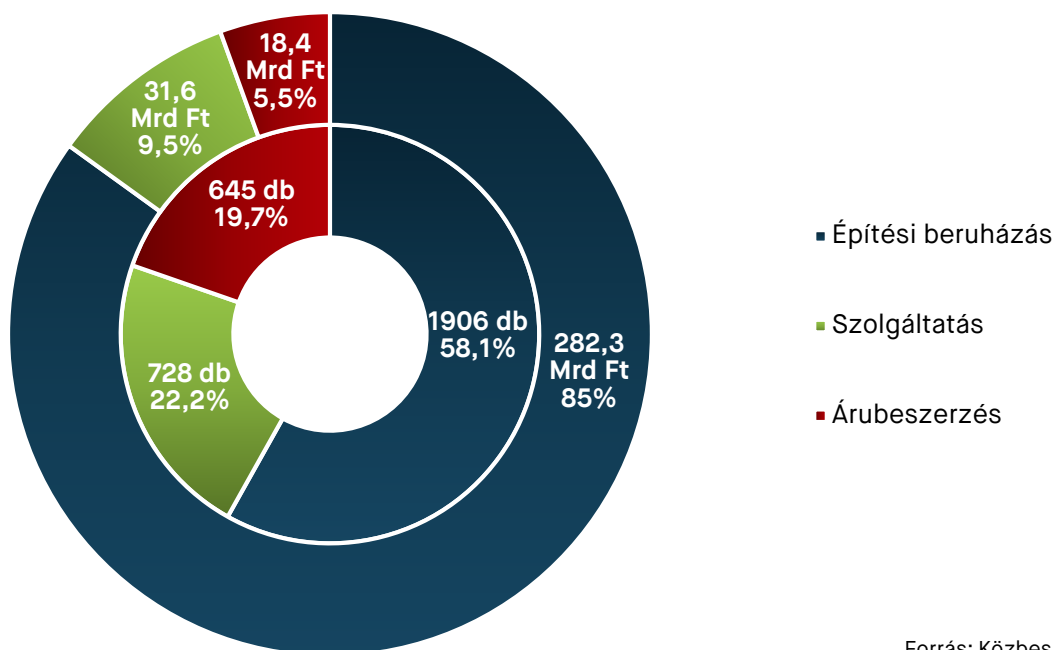
² Az erre vonatkozó adatok – amelyek az eredménytájékoztató hirdetményekben található „a beszerzés európai uniós alapokból finanszírozott projekttel és/vagy programmal kapcsolatos” mező alapján – azt mutatják, hogy a közbeszerzések összértékének mekkora részéhez kapcsolódott európai uniós forrás (az adatok tehát nem a közbeszerzési eljárásokban felhasznált európai uniós források támogatási intenzitását mutatják).

³ Az ajánlatkérők közül közszolgáltatónak tekintjük azokat, amelyek a hirdetményben az ajánlatkérő típusára vonatkozó megjelölés alapján magukat ebbe a kategóriába sorolják, vagy közszolgáltatókra vonatkozó hirdetmény tesznek közzé.

2023 I-III. negyedévét tekintve a nemzeti eljárásrendben az építési beruházás tárgyú közbeszerzési eljárások alkották a legnagyobb arányt (58,1%, 1906 db), ezt követték a szolgáltatás-megrendelések (22,2%, 728 db), valamint az árubeszerzések (19,7%, 645 db). Az eljárások értékét tekintve a nemzeti eljárásrenden belül a legnagyobb hányadot (85%, 282,3 Mrd Ft) szintén az építési beruházások tették ki, jelentősen meghaladva a szolgáltatás-megrendelések (9,5%,

31,6 Mrd Ft) és az árubeszerzések (5,5%, 18,4 Mrd Ft) értékarányát is. Az 1. ábrán látható adatok alapján a nemzeti eljárásrendű közbeszerzési eljárások tárgya szerinti megoszlás 2023 I-III. negyedévében jelentősen eltért attól, mint az összes 2023 I-III. negyedévi eredményes eljárás esetén, különösen a közbeszerzések értékének megoszlására vonatkozóan.

1. ÁBRA: A NEMZETI ELJÁRÁSRENDŰ KÖZBESZERZÉSI ELJÁRÁSOK SZÁMÁNAK ÉS ÉRTÉKÉNEK MEGOSZLÁSA A BESZERZÉSEK TÁRGYA SZERINT, 2023 I-III. NEGYEDÉV

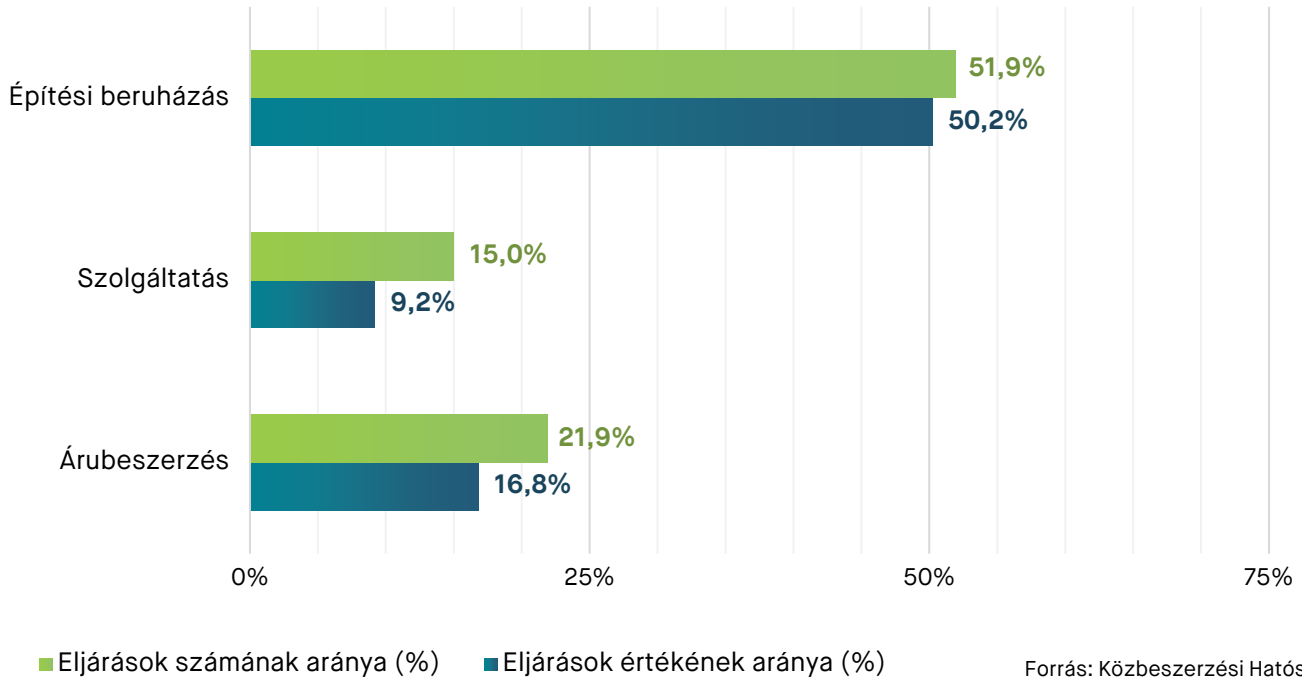
Forrás: Közbeszerzési Hatóság

Európai uniós forrás a nemzeti eljárásrendű építési beruházások kb. feléhez (51,9%) kötődött, ami értékalapon is közel azonos hányadot jelentett (50,2%), ezzel együtt az európai uniós finanszírozás jelentősége az építési beruházások esetén volt a legnagyobb a nemzeti eljárásrendű közbeszerzések darabszámát és értékét illetően is. A szolgáltatás-megrendelés tárgyú közbeszerzések 15%-a kapcsolódott EU forráshoz a nemzeti eljárásrenden belül, ami értékarányt tekintve mindössze 9,2%-ot jelentett, alulmúlva az EU finanszírozott árubeszerzéseket, amelyek eljárásainak darabszáma 21,9%-os arányt, értékük pedig 16,8%-os hányadot tett ki az adott beszerzési tárgyon belül 2023 I-III. negyedévében (2. ábra).

A nemzeti eljárásrendű közbeszerzések ajánlatainak átlagos száma 2023 I-III. negyedévében 7,1 db volt az építési beruházások esetén, ami megközelíti az ebben az időszakban mért összes eredményes eljáráshoz tartozó adatot (7,8).⁴ Az egy eljárásra jutó ajánlatok átlagos száma a nemzeti eljárásrendű árubeszerzések esetén 5,7 db volt ugyanebben az időszakban, miközben a szolgáltatás-megrendelések esetén közel azonos mértékben, 5,1 db ajánlat érkezett be átlagosan egy eljárásra a nemzeti eljárásrendben, ami a közbeszerzési piacon fennálló versenyhelyzetet jelzi (3. ábra).

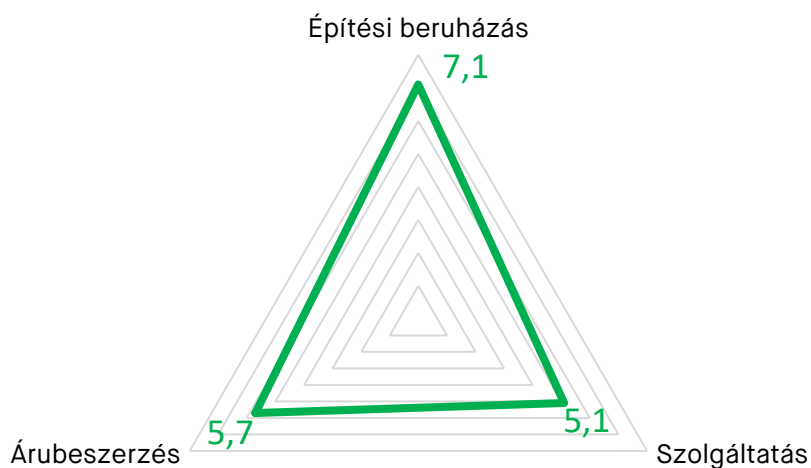
⁴ Az egy közbeszerzési eljárásra jutó ajánlat átlagos számának meghatározásakor az eljárásokhoz tartozó összes ajánlat függetlenül az eljárásokhoz tartozó részek darabszámától.

2. ÁBRA: A NEMZETI ELJÁRÁSRENDŰ, EURÓPAI UNIÓS TÁMOGATÁSOKHOZ KAPCSOLÓDÓ KÖZBESZERZÉSI ELJÁRÁSOK SZÁMÁNAK ÉS ÉRTÉKÉNEK ARÁNYA (%) A BESZERZÉSEK TÁRGYA SZERINT, 2023 I-III. NEGYEDÉV

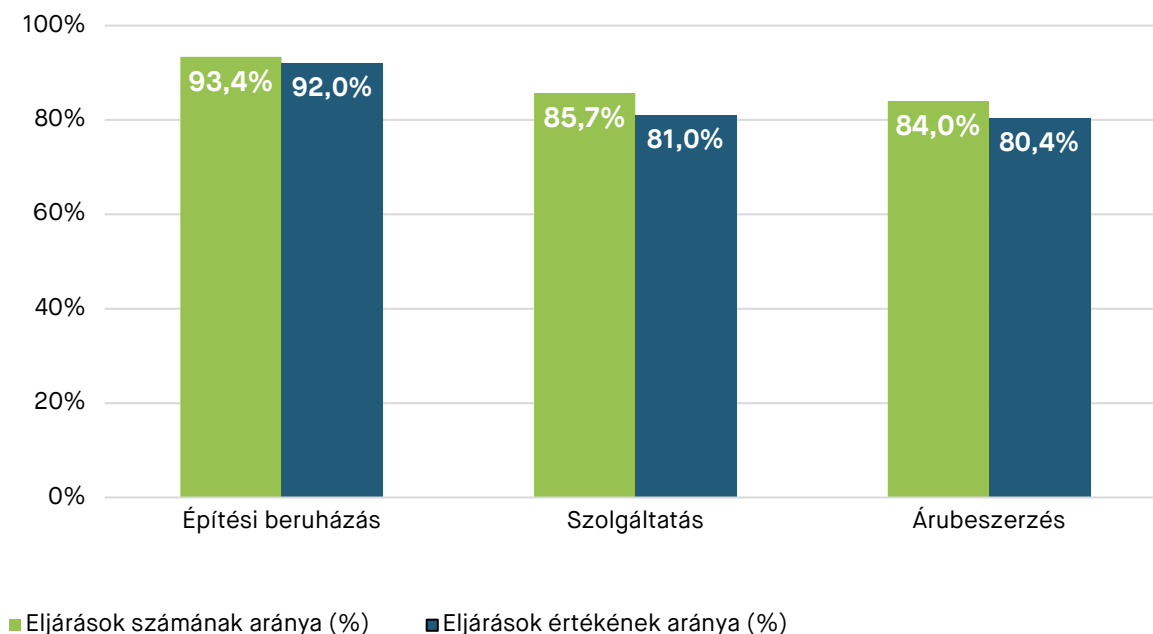
Forrás: Közbeszerzési Hatóság

3. ÁBRA: A NEMZETI ELJÁRÁSRENDŰ KÖZBESZERZÉSI ELJÁRÁSOK AJÁNLATAINAK ÁTLAGOS SZÁMA (DB) A BESZERZÉSEK TÁRGYA SZERINT, 2023 I-III. NEGYEDÉV

Forrás: Közbeszerzési Hatóság

4. ÁBRA: A KKV-K ÁLTAL ELYNYERT NEMZETI ELJÁRÁSRENDŰ KÖZBESZERZÉSI ELJÁRÁSOK SZÁMÁNAK ÉS ÉRTÉKÉNEK ARÁNYA (%) AZ EGYES BESZERZÉSI TÁRGYAKON BELÜL, 2023 I-III. NEGYEDÉV

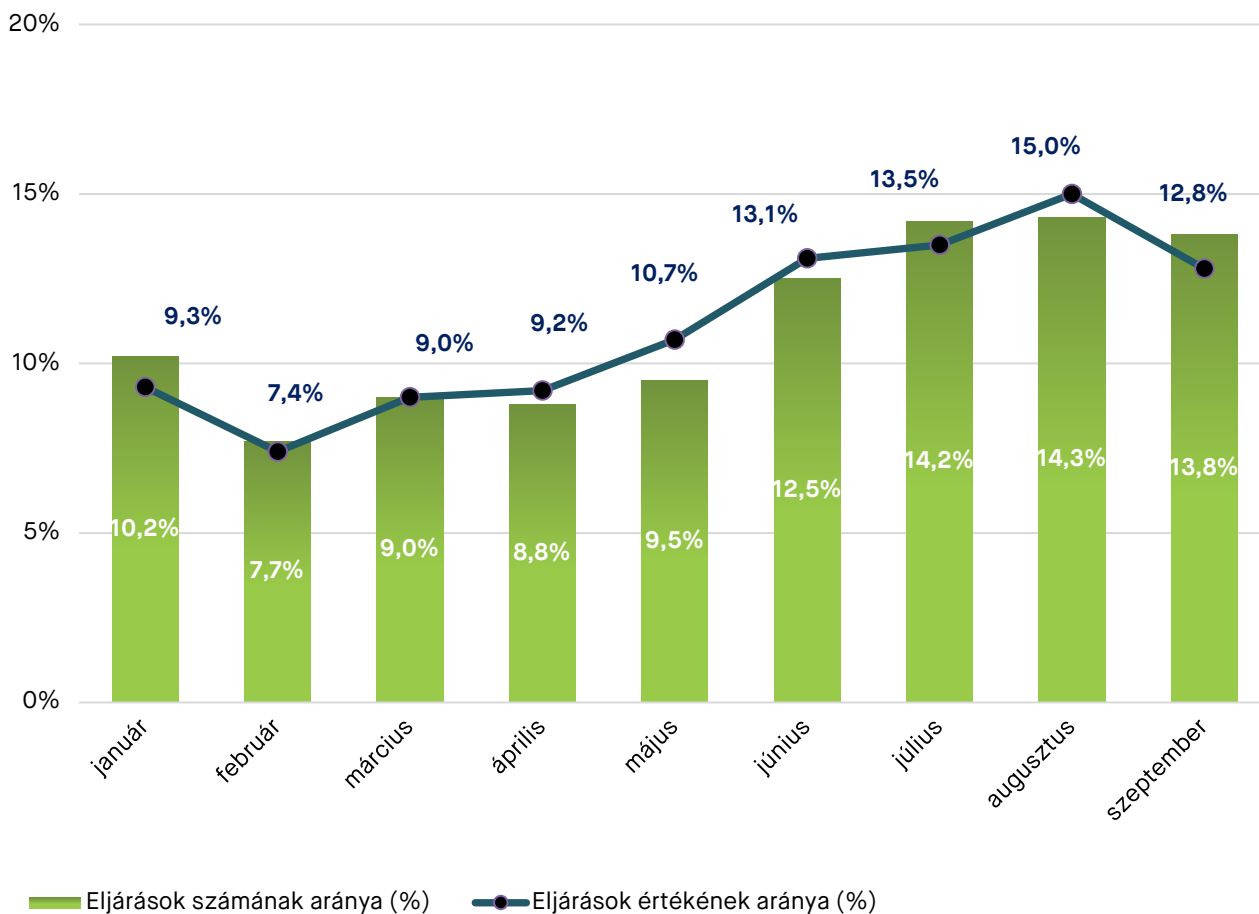

Forrás: Közbeszerzési Hatóság

2023 I-III. negyedévében a nemzeti eljárásrendű építési beruházások 93,4%-a tartalmazott nyertes kis- és közép-vállalkozást, amihez 92%-os értékarány kapcsolódott, így megközelítőleg 10 db nemzeti eljárásrendű építési beruházásból átlagosan 9 db foglalt magába nyertes kkv-t. Hasonlóan magas hányad jellemezte a kkv-k által elnyert közbeszerzéseket a szolgáltatás-megrendelések és az árubeszerzések esetén is a nemzeti eljárásrendben, mind a darabszám (kb. 85%), mind pedig az érték (kb. 80%) tekintetében,

amely közel azonos mértékű volt mindkét beszerzési tárgy vonatkozásában. A 4. ábra jól szemlélteti a kkv-k által betöltött jelentős szerepet a hazai közbeszerzések esetén, figyelembe véve, hogy a nemzeti eljárásrend alá tartozó közbeszerzések (az uniós eljárásrendhez képest) jellemzően az alacsonyabb értékű, ugyanakkor számosságát tekintve nagyobb kategóriát alkotják a hazai közbeszerzések vonatkozásában az elmúlt évek tapasztalatai alapján.

5. ÁBRA: A NEMZETI ELJÁRÁSRENDŰ KÖZBESZERZÉSI ELJÁRÁSOK SZÁMÁNAK ÉS ÉRTÉKÉNEK MEGOSZTLÁSA HAVONTA, 2023 I-III. NEGYEDÉV

Forrás: Közbeszerzési Hatóság

2023 I-III. negyedévében, amennyiben a nemzeti eljárásrendű közbeszerzések megoszlását havi bontásban tekintjük számarány és értékarány szempontjából, a III. negyedév bizonyult jelentősebbnek. Az egyes hónapok között fennálló legnagyobb eltérés az eljárások számarányát tekintve 6,6 százalékpontot tett ki február és augusztus között, a legnagyobb hányad pedig az augusztusi (14,3%) és júliusi (14,2%) hónapokhoz kapcsolódott a nemzeti eljárásrendű közbeszerzések darabszámát illetően. Az eljárások értékarányát tekintve szintén az augusztusi hónap bizonyult a legjelentősebbnek (15%), nem sokkal meghaladva a júliusi (13,5%), a júniusi (13,1%) és a szeptemberi (12,8%) hónapok értékarányait. A nemzeti eljárásrendű közbeszerzések értékének hányada mindazonáltal a februári hónapban bizonyult a legalacsonyabbnak (7,4%), ami 1,6 százalékponttal volt kevesebb a márciusi hónap (9%) adatához képest, amelyhez a második legalacsonyabb értékarány tartozott. A

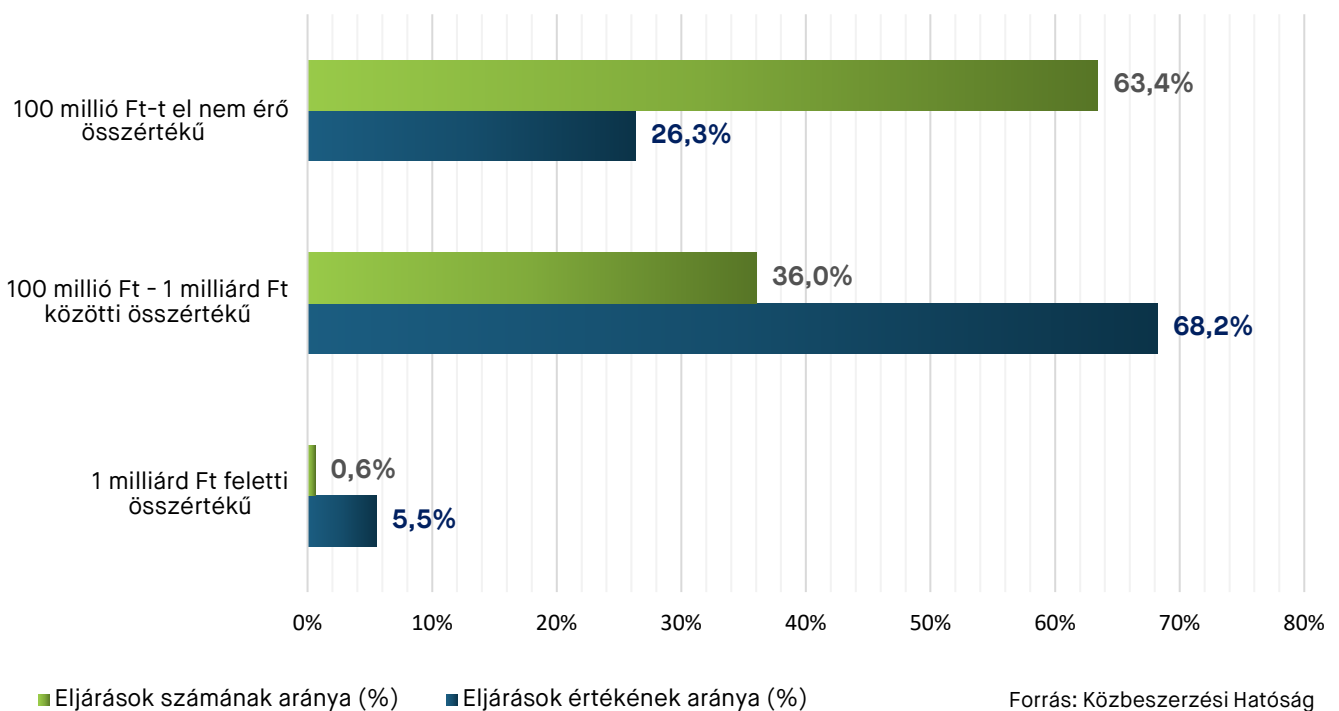
nemzeti eljárásrendű közbeszerzések darabszáma ugyanakkor hasonló mértékben oszlott meg 2023 I-III. negyedévében, mint az eljárások értéke (5. ábra).

A nemzeti eljárásrendű közbeszerzéseket érték kategóriák szerint vizsgálva megállapítható, hogy 2023 I-III. negyedévében az eljárások darabszáma abban az esetben volt a legnagyobb (63,4%-os arányt alkotva), amikor értékük alacsonyabbnak bizonyult 100 millió forintnál, tehát a nemzeti eljárásrendű közbeszerzések ebben az időszakban sok, viszonylag kis értékű eljárásához kapcsolódtak. Ugyanakkor a 100 millió és 1 milliárd forint közötti értékű nemzeti eljárásrendű közbeszerzések darabszáma is jelentősnek bizonyult (36%-os aránnyal), miközben az 1 milliárd forint feletti értékű közbeszerzések mindössze 0,6%-os számarányt tettek ki. A nemzeti eljárásrendben a 100 millió és 1 milliárd forint közötti értékű közbeszerzésekhez tartozott a

legnagyobb értékarány (68,2%) 2023 I-III. negyedévében, amelyet a 100 millió forintot el nem érő eljárások értékének hányada követett (26,3%), jelentősen meghaladva az 1

milliárd forint feletti értékű közbeszerzésekhez tartozó arányt (5,5%) az eljárások értékének megoszlása szempontjából (6. ábra).

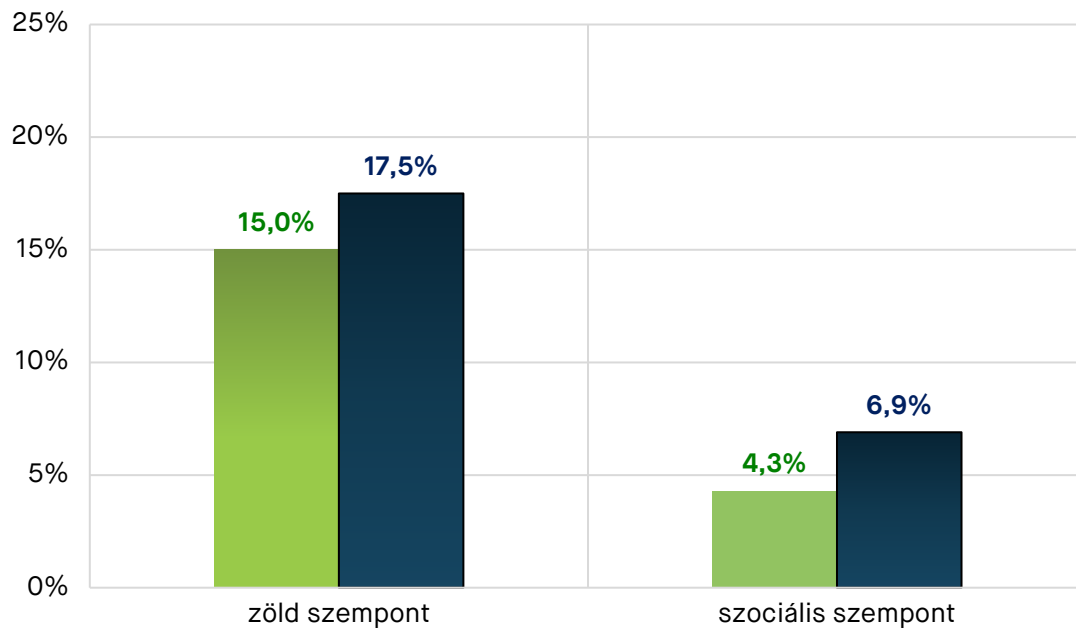
6. ÁBRA: A NEMZETI ELJÁRSRENDŰ KÖZBESZERZÉSI ELJÁRÁSOK SZÁMÁNAK ÉS ÉRTÉKÉNEK MEGOSZLÁSA (%) ÉRTÉKKATEGÓRIÁK SZERINT, 2023 I-III. NEGYEDÉV

A fenntarthatósági szempontok figyelembevétele a nemzeti eljárásrendű közbeszerzések esetén 2023 I-III. negyedévében jelentősnek bizonyult a zöld közbeszerzések vonatkozásában, melyek számaránya 15%-ot tett ki, így átlagosan kb. minden hetedik eljárás tartalmazott környezetvédelmi szempontot a nemzeti eljárásrenden belül, ami nagyjából háromszor magasabb arány, mint a szociális szempontot tartalmazó eljárások esetén (7. ábra). Ugyanebben az időszakban értékarány tekintetében a zöld közbeszerzésekhez

kb. két és félszer magasabb hányad kapcsolódott (17,5%, 58,3 Mrd Ft), mint a szociális szempontot tartalmazó eljárásokhoz (6,9%, 22,9 Mrd Ft), így összességében megállapítható, hogy a nemzeti eljárásrendű közbeszerzések esetén az ajánlatkérők továbbra is mind az eljárások darabszáma, mind pedig az értéke alapján a környezetvédelmi szempontok figyelembevételét részesítik előnyben a szociális szempontokhoz képest a közbeszerzési eljárások során.

7. ÁBRA: A NEMZETI ELJÁRÁSRENDŰ KÖZBESZERZÉSI ELJÁRÁSOK SZÁMÁNAK ÉS ÉRTÉKÉNEK ARÁNYA (%) A FENNTARTHATÓSÁGI SZEMPONTOK SZERINT, 2023 I-III. NEGYEDÉV

■ Eljárások számának aránya (%)

■ Eljárások értékének aránya (%)

Forrás: Közbeszerzési Hatóság